

1 september 2019

Kapitelsamling

På tröskeln mellan sommaren och hösten präglas månadsbrevet av Generalkapitlet som ägde rum under veckoslutet vecka 32.

I slutet av det här brevet möts vi av en hälsning från Ekumeniska Kommunitetens vice föreståndare Liselotte J Andersson. Hon berör den ekonomiska utmaning som vi samtalade en del om när vi möttes i somras. Det vi kan konstatera efter årsmötet är att den ekonomiska frågan faktiskt blev oss till hjälp att växa och mogna i gemenskap och ansvar. Glädjen över att vi fick välkomna flera nya medlemmar som avlade sina högtidliga löften var påtaglig. Beredvilligheten att vara med och förvalta och utveckla den särskilda kallelse som vilar över Ekumeniska Kommuniteten, tidskriften Pilgrim och Johannesakademin blev bekräftad och stärkt.

Det moment under Generalkapitlet som varje år särskilt uppehåller sig vid ett avsnitt ur vår gemensamma regel är kapitelsamlingen lördag förmiddag. Vi skall återvända dit, som en påminnelse för er som var där, eller en möjlighet för dig som inte var närvarande att få med dig något av det som delades.

Vid våra kapitelsamlingar läser vi alltid ett stycke ur Regeln och reflekterar över dess tillämpning i våra liv. Det gör att vi snarare påminner varandra och upprepar sådant som redan är sagt, än kommer med något nytt. I år återkommer jag delvis till något av det jag skrev i mina första månadsbrev under hösten 2017.

Ur Regeln:

Ett genomgående drag i de andliga rörelser som kloster och kommuniteter utgjort under historien har alltid varit en djup känsla av samhörighet med hela kyrkan. En kärlek till hela kyrkan har motverkat sekterism och separatism. Till skillnad från många andra förnyelserörelser har klosterrörelsen genom hela sin historia avstått från

att bilda nya församlingar och samfund. En medveten ekumenisk kallelse, grundad på övertygelsen om ”en enda, helig, allmänlig och apostolisk kyrka”, präglar också många av de kommuniteter som växer fram i vår tid. I likhet med de tidiga klostren ser sig vår tids kommuniteter inte som ”den sanna kyrkan” i motsats till en ”avfallen” kyrka. Kallelsen till ett radikalt liv i lärjungaskap i en kommunitet måste vara förenad med en stark medvetenhet om att alla döpta tillhör kyrkan och är våra systrar och bröder. Kommuniteter har i alla tider kallat kyrkan till omvändelse genom sitt profetiska exempel, inte genom förakt och fördömelse. Även om kommuniteter är uttryck för kyrkans karismatiska liv erkänner de kyrkans ämbeten som varande apostoliska, och står i de flesta fall under tillsyn av biskopar eller andra kyrkoledare. Sådan tillsyn bidrar till att bevara gemenskapen med kyrkan genom att vara ett skydd mot isolering och sekterism hos den eller de som riskerar att bli sig själva nog.

Under min skolgång hände det någon gång ibland att den ordinarie undervisningen pausade till förmån för temadagar. Två teman som återkom var demokrati och nazism.

Demokrati – fick vi lära oss – är något som måste erövas dag för dag och inget vi kan ta för givet.

Gällande nazismen minns jag särskilt boken *Om detta må ni berätta*. Den delades ut till alla svenska skolungdomar för första gången 1998. Så här beskriver Forum för levande historia materialet:

Boken handlar om vad människor är i stånd att göra mot andra människor när demokratins värden bryts ner och ersätts av hatets och våldets ideologi.

Jag minns särskilt att berättelserna från överlevande från koncentrationslägren berörde på djupet, men jag måste motvilligt erkänna att jag aldrig upplevde just demokratifrågan som särskilt engagerande. Inte på grund av att jag betraktade demokrati som något oviktigt men för att jag nog faktiskt tog den för given. Det här är vi väl ändå överens om? Varför upprepa det självklara? Alla andra alternativ är väl förpassade till historiens skräpkammare?

När vi idag analyserar världsläget och kan uppfatta allt kyligare tongångar även i europeiska länder kan vi knappast blunda för att demokratin inte längre är lika självklar och att rasism och nazism förfärande nog inte är att betrakta som ett avslutat mörkt kapitel i mänsklighetens historia.

Kyrkans enhet

Demokrati är alltså inget vi kan ta för givet. Lika lite ekumeniken. Jag tror att vi gör klokt i att betrakta enhetssträvandena i kyrkan som ett arbete. Ett arbete som inte gör sig självt utan kräver såväl medvetna val som uthållighet.

När vi träder in i Ekumeniska Kommuniteten i Bjärka-Säby är en del av det högtidliga löftet vi avlägger formulerat enligt följande:

Ni är kallade att i världen vittna om Guds rike och leva så tillsammans att ni blir tecken på Guds kärlek, försoningens hemlighet och Kyrkans enhet. Vill ni vara trogna denna kallelse?

I den lokala församlingsverkligheten har man egentligen alltid mer än nog med sitt eget. Möten med andra, om det så är andra aktörer i civilsamhället eller andra kyrkor kräver att vi bereder tid och utrymme från det som uppfattas som närmare och mer akut. Som medlemmar av Ekumeniska Kommuniteten är vi särskilt uppmuntrade, ja rent av ålagda att bedja och arbeta för Kyrkans enhet. Många gånger kan uppfyllandet av det löftet omsättas i ett ekumeniskt grovarbete på lokalplanet.

Som pastor, präst eller diakon har man förmånen att vara nära människor i livets slutskede. De samtal som då förs äger förstås en särskild tyngd och laddning. När man så tydligt vet att tiden är utmätt väljer man att tala om det viktigaste. Vad en människa då säger kan man utgå från och till det mest väsentliga i vad den människan vill förmedla, vill göra klart, vill lämna efter sig.

När Jesus i avslutningen av sitt avskedstal faller in i bön för dem som är hans blir det så tydligt hur gemenskapen i den heliga Treenigheten är det kretslopp i vilken Jesu bön finner sin näring. ”Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig.” Jesus drar in sina lärjungar och därmed oss alla i den innerliga gemenskapen inom Treenigheten.

Sedan jag tillträdde som föreståndare för Ekumeniska Kommuniteten i Bjärka-Säby har såväl Jesu översteprästerliga förbön som Rubljovs välkända ikon *Den gammaltestamentliga Treenigheten* (som var placerad på ambon under kapitelsamlingen) trätt fram i ett nytt och förklarande ljus för mig. Nära Guds hjärta och vid den plats runt bordet som står öppen för oss kommer vi också nära varandra.

Ellen Merethe Finnseths iakttagelse under fredagens morgonbibelstudium under Generalkapitlet grep tag i mig. Hon talade om det förtroliga samtalet mellan Sonen och Fadern. När vi på avstånd iakttar ett sådant samtal kan vi uppleva oss utestängda, kanske avundsjuka, men så är det inte inom Treenighetens gemenskap. Jesus vill inget hellre än att vi skall föras med in i föreningen av de tre. Igen: "Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom du, fader, är i mig och jag i dig också de skall vara i oss." Thomas Merton uttrycker det så: "Vår glädje och vårt liv är ämnade till ingenting annat än delaktighet i det liv som är Treenighetens. Där skall vi en gång leva helt och hållet i Gud och i varandra som Guds personer lever i varandra".

Blev då Jesus bönhörd? Blev de alla ett? Kanske kan det ligga viss tröst för oss i våra tvivel att inte ens Jesus själv fick sin bön uppfylld på det mest omedelbara vis som man ofta önskar. Se till exempel på vad som händer omedelbart efter att nattvarden instiftats. Försoningens, tacksägelsens och framtidens måltid som vi finner i Lukasevangeliet 22:19-24

Sedan tog han ett bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt dem och sade: "Detta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig." Efter måltiden tog han på samma sätt bägaren och sade: "Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för er. Dock, den som förräder mig har sin hand här på bordet tillsammans med mig. Människosonen går den väg som är bestämd, men ve den människa genom vilken han blir förrådd!" Då började de fråga varandra vem av dem det var som skulle göra detta. Sedan kom de att tvista om vilken av dem som skulle anses vara den störste.

Lärjungarna har knappt tuggat brödet ur munnen innan de börjar tvista om vilken av dem som skulle anses vara den störste.

Ibland möter vi en uttalad eller outtalad idé om att den fanns en tid i kyrkans "ursprungstillstånd" då det rådde harmoni, samsyn, enighet. Tendensen är tydlig att man ser just sitt eget uttryck för kyrkan och teologin som mest samstämmig med den ursprungliga harmonin.

Något sådant tillstånd har aldrig funnits! Det räcker med att läsa bibelns skildringar rakt upp och ned för att se det. Nutida forskning gör gällande att bilden av den tidiga kyrkan är mer komplex och mångfaldig än vad man tidigare trott.

En som hjälpt oss att se nyktert på den tidiga kyrkan, bland annat under Johannesakademins seminarium på Annandag pingst för ett par år sedan, *En enda*

kyrka – om enhetens väsen, är Johannesakademins föreståndare Samuel Rubenson. Han utmanade då bilden av kyrkan som ett träd med en stam med många grenar. Alltså, att de olika kyrkornas framväxt är förgreningar från den urkyrkliga stammen. Sökandet efter enhet blir utifrån en sådan föreställning ett sökande efter det ursprungliga, det autentiska. Den bild Samuel istället föreslår är den av ett flodsystem som flyter samman allt mer längre fram i flodens riktning. Bilden av floden speglar också den eskatologiska dimensionen av enheten. Alltså den enhet som möter oss från framtiden, den som i en mening redan är en verklighet.

När vi talar om Enhet är det också viktigt att påminna oss om att enhet inte är det samma som enighet, eller likriktning. Också detta satte Samuel ord på under seminariet: ”Enhetens motsats är inte mångfald utan enfald. Enheten skadas inte av olikheter utan av krav på likhet.”

Skall vi vänta på samsyn kommer enheten i Kristus att förbli en utopi. Skall vi söka oss tillbaka till en gemensam utgångspunkt är vi dömda att misslyckas. Om vi istället låter enheten möta oss från den kommande tidsåldern blir vår hållning en annan.

Om vi vill försäkra oss om att vi är på väg mot kyrkans enhet bör vi öva oss i att göra det som bibeln talar om att vi skall göra i den kommande tidsåldern. Torka varandras tårar, fira gudstjänst, fyllas av ordet, lovsjunga. Och när det gäller den slutgiltiga föreningen mellan Kristus och bruden, Kyrkan; nog är det svårt att tro att det då skulle vara fråga om ett månggifte.

Att leva med Regeln

När vi nu utgått från ett stycke ur Regeln, låt oss också ta ett ännu mer grundläggande perspektiv och påminna varandra om vad det kan innebära att avlägga ett löfte och leva med en regel.

Under en helg på Nya Slottet år 2006 uppmärksammades de första 10 åren av husfolkets närvaro på slottet. Bland gästerna fanns benediktingen Ingmar Svantesson och franciskanen Henrik Roelvink. De hade båda utgjort ovärderliga stöd när det gällde husfolkens framväxt på Nya Slottet. Under en frågestund i biblioteket avbröt broder Ingmar och utbrast något i stil med: - ”Det låter på era frågor som att ni tror att vi som munkar är något slags andlig elit. Har ni inte förstått att det är precis tvärt om? Det är för att vi är svaga och behöver brödernas och regelns stöd som vi är munkar.”

Vår kommunitets regel är varken ett regelverk, en lagtext eller en examensövning i den andliga skolans högre stadier utan en käpp och en stav att stödja sig mot på vandringen. En vandring som har en riktning. När vi faller får vi hjälp av staven att resa oss upp. När vi vandrar på i jämn takt hjälper den oss att hålla rytmen, när vi frestas att springa för fort manar den till förnöjsamhet. Ingen har väl sett en stav i en löpartävling. När vi går in under kommunitetens regel gör vi inte det för att vi ”nått fram” utan för att vi med systrars och bröders hjälp vill finna färdkost för en uthållig vandring. Den dagliga bönen, den regelbundet firade eukaristin, retreaten, bönen för varandra, umgänget med Guds ord, bönen för kyrkans enhet, bönen för världen, de vägvisare i vardagen som regeln ger, inget av detta skall ses som en ”att göra lista” som skall bockas av, utan som naturliga uttryck för kärleken till Gud och till kyrkan. En gåva får sitt värde först då den är frivillig. Vem skulle bli glad över en vacker blomma om givaren deklarerade att denne såg det som sin plikt att med viss regelbundenhet överlämna ett knippe blomster. Gåvan vi ger när vi följer vår regel får vi tro behagar Gud, men inte minst har vi funnit att den leder oss rätt och hjälper oss tro, och vem behöver inte ett handfast stöd för sin tro? Vem behöver inte veta att det finns andra som ber för mig och med mig de dagar jag själv trevar?

Inför varje Generalkapitel har jag kontakt med medlemmar som uttrycker att de inte längre kan bekräfta sitt löfte eftersom de blivit sjuka eller på andra vis upplever sig otillräckliga. Om vår regel är något så när i samklang med evangeliet måste det svaga och bristfälliga rymmas, inte utestängas. Vi kommer med åren också erfara hur ett medlemsskap kan gestaltas på ålderns höst. Det kan rent av visa sig att det är i svagheten kraften kan bli som störst, också när det gäller kommunitetens stöd.

Jag återkommer ofta till ett samtal jag förde med vår saknade broder Wilfrid Stinissen. Vi talade om hur kallelsen till bön skulle kunna gestaltas i olika livssituationer. Det han vill skicka med mig var: ”Nåden anpassar sig efter omständigheterna”.

Om nu Guds nåd anpassar sig efter omständigheterna kan regelns uttryck under vissa skeden och omständigheter behöva anpassas. En tidebön kan t ex se ut på många olika vis. Kommunitetsrådet och styrelsen har beslutat att ett arbete skall påbörjas med syfte att erbjuda ytterligare varianter av Ekumeniska Kommunitetens tideböner. Dels ett enkelt häfte med alla ordinarie böner för en dag. Dessa kan vara idealiska att ha med sig när man är på resande fot eller om man tillfälligtvis skall fira tidebönsgudstjänster i ett sammanhang där man annars hade efterfrågat möjligheten att kopiera. Dels en lite förenklad version för en hel vecka med förebild i Martin Lönnebos *Lilla breviariet*.

Vi ser inte alltid klart var skiljelinjerna går när det som är frigörande för den ene upplevs förtryckande av den andre, men regelns syfte är att ge stöd för vår längtan oavsett livssituation.

Varför har vi då valt att gå in under en regel?

När vi går in under kommunitetens regel utmanar vi det paradigm som gjort frihet synonymt med oberoende. Istället kan vi upptäcka paradoxen i att verklig frihet stavas beroende och tillhörighet. Att inte vara sig själv nog.

En hälsning från Liselotte J Andersson

Kära systrar och bröder, medlemmar i kommuniteten eller vänner.

Flera av oss möttes för några veckor sedan vid Generalkapitlet på Nya Slottet i Bjärka-Säby. Det var verkligen goda dagar. Jag längtar redan till nästa år, eftersom det var så många rika och intressanta människor med kunskap och livserfarenhet, som jag inte hann prata med.

Det jag bland annat bär med mig från augustidagarna är två mycket givande Bibeltimmar med en talare från Norge och en från Danmark, båda medlemmar i kommuniteten. Till eftervärmen hör också en kväll i Rotundan, då vi firade tjugofem år med tidskriften Pilgrim. Det blev förutom tillbakablickar, en spontankonsert – de musiker vi inbjudit blev tyvärr förhindrade av sjukdom och det var sannerligen hög klass på de ersättare som ”skakades fram ur rockärmen”.

Vår kommunitet är rik på gåvor när det gäller mänskligt kapital som Guds Ande fått röra vid. Vi växer, både i antal medlemmar och när det gäller verksamheterna. Det är en stor glädje och det innebär ett ansvar på många plan.

Det behövs arbetskraft för att kunna genomföra det vi planerar av retreatar, seminarier, möten och resor. För närvarande har vi två anställda att bära, en administratör och vår preses. Båda är anställda på 75% och det är egentligen i underkant när man ser på deras arbetsinsats. Under vårt Generalkapitel ägnade vi en hel del tid åt att samtala om Ekumeniska Kommunitetens ekonomiska läge, både i basgrupper, under kapitelsamlingen och vid vårt årsmöte. Enkelt och kanske lite kärvt kan situationen uttryckas så här: Med de inkomster vi idag har, överskott från vissa arrangemang och gåvor, bär vi en av dessa tjänster. Det blir alltså ett ganska stort minus som vi inte i längden kan leva med, sparkapitalet minskar snabbt.

I vår regel uppmanar vi till trohet mot den lokala gemenskapen/församlingen på hemmaplan. För många av oss innebär det både arbetsinsatser och att vi ger av det vi har när det gäller ekonomiska bidrag. Vi vill vara trogna denna grundhållning. Samtidigt är det nödvändigt att vi är tydliga när det gäller läget för komuniteten. I Oskar Ekmans goda anda uppmanar vi därför till bön och arbete i denna fråga.

Jag tror att rätt utgångspunkt kan vara att ställa frågan: Vad betyder Ekumeniska Komuniteten i Bjärka Säby för mig personligen? Vad kan den betyda för kyrkan i Sverige och dess grannländer? Finns det en unik kallelse och hur kan jag bidra till att denna kallelse förverkligas?

För allt givande tror jag att det som håller är att det är genomtänkt, regelbundet och åtföljt av bön.

Både Rådet och Styrelsen är öppna för dialog i den viktiga fråga som denna hälsning berör. Du som vet att du kan och vill hjälpa till finner nedan information om hur du kan gå till väga när det gäller konkreta ekonomiska bidrag. Det kan ju också handla om arbetsinsatser, prata med någon av oss om du har tankar om det. Låt oss alla fortsatt bära detta i vår bön.
Gud välsigne dig!

Liselotte J Andersson

Vi vill ge er som medlemmar och vänner till komuniteten möjlighet att med förtur anmäla er till två arrangemang som annonseras i kommande numret av Pilgrim:

Tidskriften Pilgrim & Johannesakademin inbjuder till
LONELINESS & COMMUNION
Symposium om monastisk spiritualitet

14–16 februari 2020
Nya Slottet Bjärka-Säby
Medverkanden:

Fader Erik Varden
Abbot i Mount Saint Bernard Abbey, England

MÅNADSBREV TILL EKUMENISKA KOMMUNITETEN I BJÄRKA-SÄBY

Syster Elisa Zamboni
Novismästarinna i Monastero di Bose, Italien

Fader Ugo Zanetti
Munk i Monastère Chevetogne, Belgien

Moder Katarina OSB
Priorinna i Heliga Hjärtas Kloster, Sverige

Broder Markos al-Makari
Munk i Makariosklostret, Egypten

Symposiet hålls under ledning av
Samuel Rubenson och Peter Halldorf

Anmälan & program
anmalan@ekibs.se • www.tidskriftenpilgrim.se

Retreat ved fastens begynnelse
Prestegården på Vigmostad (sør i Norge)

5-8 mars 2020

I retreaten slår vi følge med Jesus på hans vandring opp til Jerusalem og møter de tema kirken rekker fram for oss som forberedelse til påsken. Vi feirer messe og tidebønner hver dag, slik som de feires på Nya slottet i Bjärka-Säby, Sverige. Retreaten foregår i taushet og kontemplasjon med mulighet for personlig samtale. Retreaten ledes av Jonas Eveborn, pastor og forstander for Ekumeniska Kommuniteten i Bjärka-Säby

Pris: 3500 kr

Påmelding: inger.marie@prestegarden.no

Kontakt och kontouppgifter

Allmänna frågor: info@ekibs.se

Postadress:

Nya Slottet Bjärka-Säby

S-589 64 Sturefors

Tel 013-44025

Org.nr. 802447-5645

MÅNADSBREV TILL EKUMENISKA KOMMUNITETEN I BJÄRKA-SÄBY

För information om autogirogåvor
till kommuniteten maila: anmalan@ekibs.se

Bankgiro: 461-0713

Plusgiro: 530838-2

SWISH:1231223197

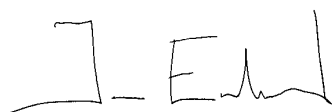
Clearingnummer: 1514

Kontonummer: 43 14082

IBAN: SE69 3000 0000 0151 4431 4082

BIC/SWIFT: NDEASESS

Guds frid

A handwritten signature in black ink, consisting of the letters 'J', 'E', and 'W' written in a stylized, cursive-like font.